

Finanstilsynet
Mail: governance@ftnet.dk

12-06-2017
Dok. 167491/
mbp

Høring – Finanstilsynets diskussionspapir: Fit & proper-reglerne i gode tider

Forbrugerrådet Tænk har modtaget ovenstående i høring. I lyset af finanskrisen og optakten hertil finder vi, at det er meget vigtigt at fokusere på bestyrelsernes og direktionens egnethed og adfærd. Erfaringen viser, at det netop er i de såkaldte gode tider at kimen til finansielle kriser sås. Finansielle kriser som har betydet store omkostninger for såvel forbrugeren som samfundet generelt.

Nedenfor kommenterer vi på de spørgsmål som Finanstilsynet stiller i diskussionspapiret.

Ad 2.1. - Kompetencer i ledelsen

Finanstilsynet søger synspunkter i forhold til, om kravene til kompetencer i ledelsen i de finansielle virksomheder skal skærpes.

Forbrugerrådet Tænke finder, at der er et stort behov for at sikre, at de rette kompetencer, set i en helhed, er til stede i direktionen og i bestyrelsen i de finansielle virksomheder. Disse kompetencer skal nøje afstemmes efter virksomhedens konkrete forretnings-område og forretningsmodel.

Vi finder også, at virksomheden incitamentssystemer er et vigtigt område at inddrage i en Fit & Proper diskussion. En ting er at have kompetencer og viden. Hvordan denne viden konkret anvendes og bringes i spil mht risikoadfærd afhænger i høj grad af incitamentssystemerne i virksomheden.

I medlemsvalgte bestyrelse kan der argumenteres for at udvide bestyrelsen med professionelle mere fagligt kompetente medlemmer. Dette skal dog afvejes i forhold til medlemsdemokrati. I fx tværgående pensionskasser, hvor medlemmerne ikke, eller vanskeligt, kan skifte til et andet selskab er det vigtigt, at medlemmerne kan gøre sin indflydelse gældende gennem deres repræsentant i bestyrelsen. Et repræsentantskab kunne være en mulighed for det.

Ad 2.2. - Kortlægning af kompetencer og ansvar

Finanstilsynet søger synspunkter i forhold til, om der bør indføres krav om detaljeret kortlægning af kompetencer og ansvar i ledelserne i de finansielle virksomheder.

En ansvarlig bestyrelse bør løbende evaluere om de samlede kompetencer i bestyrelsen passer til forretningsmodellen mv. Selvevaluering i bestyrelsen er derfor vigtigt. Et problem kunne dog være, at selvevaluering kan føre til selvsving, eller hvad

man kunne kalde ekko-kammer-effekter, hvor medlemmerne bekræfter hinanden i at kompetencerne er i top eller bekræfter hinanden antagelser om væsentlige forhold ift. Strategi og risici. Dette kan have en selvforstærkende effekt og trække virksomheden i en uheldig retning.

Det er derfor vigtigt, at en ekstern aktør bl.a. Finanstilsynet nøje har indblik i processen ifm. selvevaluering. Med dette in mente mener Forbrugerrådet tænkt sammefattende, at det er vigtigt, at der foretages en systematisk kortlægning af kompetencer i såvel bestyrelsen som i direktionen. Denne kortlægning bør ideelt set holdes op imod nogle minimums-standarder for sammensætning af kompetencer set ift forretningsmodellen.

Ad 2.3 - Anvendelse af interviews i forbindelse med fit & proper-vurderinger

Finanstilsynet søger synspunkter i forhold til, om Finanstilsynet bør gøre brug af interviews i forbindelse med fit & proper-vurderinger.

Forbrugerrådet Tænk finder, at interviews kan være et relevant tilsynsværktøj til at fastlægge og verificerer, om de relevante kompetencer er til stede. Spørgsmålet er dog, hvem der skal foretage disse interviews, da det kan kræve særlige kompetencer at foretage dem.

Interviews kan være et godt kvalitativt supplement til mere kvantitative og skematiske omgørelser. Interviewene skal ideelt set også kunne give et bedre indtryk af, hvorledes adfærden vil kunne være i forskellige situationer mht. risiko og beslutningsevner.

Ad 2.4. - Betinget fit & proper-godkendelse

Finanstilsynet søger synspunkter i forhold til, om Finanstilsynet bør gøre brug af betingede fit & proper-godkendelser.

Betingede godkendelser kan være en udmærket ide. Fx at en person gennemfører et bestemt uddannelsesforløb for at blive godkendt som bestyrelsesmedlem. En person kan således have mange gode kompetencer inden for særlige områder som er vigtige i bestyrelsesarbejdet, men mangle nogle specifikke kompetencer, der skal opgraderes hvorefter personen er Fit & Proper.

Ad 2.5. - Praktisk fit & proper-tilsyn som led i det løbende tilsyn

Finanstilsynet søger synspunkter i forhold til, om Finanstilsynet bør foretage fit & proper-tilsyn som led i det løbende tilsyn, og om Finanstilsynet bør deltage i bestyrelsesmøder og eventuelt herved søge at påvirke ledelseskulturen i de finansielle virksomheder.

Forbrugerrådet finder det vigtigt, at Finanstilsynet fører et Fit & Propertilsyn, og med mellemrum deltager i bestyrelsesmøder, herunder gennemgår beslutningsoplæg til bestyrelsen. Så kan beslutningskulturen og adfærden bedre kortlægges, hvilket er et vigtigt input til at give et samlede billede af om styringen af virksomhedens drift og udvikling sker betrykkende set med kundernes og samfundet øjne.

Ad 2.6. - Fit & proper-vurdering af nøglepersoner

Finanstilsynet søger synspunkter i forhold til fit & proper-vurdering af nøglepersoner i finansielle virksomheder.

Vurderingen af nøglepersoner er vigtig da dette vil give et godt og mere kvalitativt supplement til kvantitative indberetninger om kompetencer mv.

En ulempe kunne være, at det opleves som om ansvaret for at besætte bestyrelsesposterne flyttes fra virksomheden til Finanstilsynet. Det er derfor vigtigt, at det gøres tydeligt, at det i sidste ende er virksomhedens bestyrelse og generalforsamlingen, der har det overordnende ansvar for virksomhedens dispositioner, også sammensætning af bestyrelse og direktion.

Reaktioner og straf

Ad 2.7. - Finanstilsynet søger synspunkter i forhold til, om de eksisterende sanktionsmuligheder overfor ledelsesmedlemmer bør udvides.

Danmark har forholdsvis beskedne strafferammer vedrørende finansielle virksomhedens, herunder ledelsens overtrædelse, af den finansielle lovgivning mv, jf betænkningen om styrkede bødesanktioner på det finansielle område.

En skærpelse af eksisterende straffemuligheder vil give et øge incitamentet til at tage ansvar. Der er flere eksempler på, at finansielle virksomheder bl.a. ifm. finanskrisen har bragt forbrugeres privatøkonomi, og samfundsøkonomien generelt i problemer. Det er vigtigt at strafferammen harmonere med de økonomiske skader der forvoldes. Det er derfor også vigtigt, at der er passende sanktionsmuligheder overfor enkeltpersoner- også efter de er trådt tilbage.

Ad 2.8. - Corporate governance

Finanstilsynet søger synspunkter i forhold til mere generelle corporate governance-spørgsmål.

Ud over ovenstående har Forbrugerrådet Tænk ingen bemærkninger.

Forbrugerrådet Tænk står selvfølgelig gerne til rådighed for uddybning af ovenstående kommentarer.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsøe

Vicedirektør

Morten Bruun Pedersen

Seniorøkonom

Fiolstræde 17 B, Postboks 2188, 1017 København K
T: +45 7741 7741, F: +45 7741 7742, fbr@fbr.dk, taenk.dk

Forbrugerrådet
Tænk